

SAVON SANOMAT

Irtonumero 1:—

JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

Sisämaan maalaiskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES TAIPUU,
NIIN KAIKKI VAIPUU

N:o 14

(Kolmasikymmenkolmas vuosikerta)

Kuopiossa Torstaina helmikuun 1 päivänä

1940

Ryssän tuloksettomat hyökkäykset jatkuvat Laatokan koillispuolella.

Kaikki hyökkäykset torjuttu ja tuhottu kahden päivän aikana 11 hyökkäysvaunua.

Maanantaina ammuttiin alas 21 ja tiistaina 5 vihollisen lentokonetta.

Laatokan rintaman taistelut.

Ryssän todetaan menettäneen viime viikon taistelussa kaatuneina 5.000 miestä.

Lontoo, 7. 1. (STT) Reuterin Helsingin-kirjeenvaihtaja ilmoittaa, että suomalaiset sotavoimat Laatokan rintamalla yhä edelleenkin ovat säilyttäneet alkuperäiset asemansa huolimatta useampliä päiviä yhtämittaa riehuneista taisteluista. Kaksi venäläistä divisioonaa on turhaan ponnistellut useissa kohdissa murtautukseen rintaman ja kirjeenvaihtajan mukaan heidän tappionsa nousevat kaatuneina 5.000 mieheen.

Rovaniemellä pommitettu eilen.

Vihollisen ilmavoimien toiminta kotiseudulla kohdistui eilen keskiviikkona pääasiassa Pohjois-Suomeen, jossa Rovaniemi joutui pommituksen kohteeksi. Aineellisten vaurioiden ohella vaativat murhalentäjien pommit eräitä ihmishuureja.

Japanin ja Venäjän rajaneuvottelut keskeytyneet.

Sopimukseen pääseminen näyttää mahdottomalta.

To kio, Havasin kautta, 31. 1. (STT) Ulkoasiainministeriön edustaja on selittänyt, että äskettäin saapui Harbinista virallinen sähkösanoma, jossa ilmoitettiin, että Japanin ja Mandshukuan ja Venäjän välisen rajan määrityskomitea oli lopettanut työnsä. Valtuutetut olivat keskeyttäneet työnsä. Valtuutetut olivat allekirjoittaneet selityksen, jossa he luopuivat jatkuvista neuvotteluista huomauttamalla, että ratkaisuun pääseminen näyttää mahdottomalta.

Päämajan tilannetiedotus 30. 1. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella 29. 1. tavannukaista, aika ajoin hyvinkin kiihkeästä tykistön häiritsemis-toimintaa. Laatokan koillispuolella teki vihollinen muutamia hyökkäyksiä, jotka joukkomme torjuivat aiheuttaen viholliselle edelleen suurta mieshukkaa ja tuhottu m.m. kaksi hyökkäysvaunua. Muualla itärajalla partioitointia.

Merivoimat:

Koko päivän teki vihollinen hyökkäyksiä ilmavoimien ja tykistön tukemana Mantsin linnakkeen puolustusasemia vastaan. Hyökkäykset torjuttiin. Karjalän Kannaksella on rannikkolinnakkeemme valantaneet useita vihollisen kenttätykistöpatteita. Muualla meririntamilla ei mainittavaa.

Ilmavoimat:

29. 1. arvioitiin kotiseudulla käyneen yli 200 vihollisen lentokonetta. Etelä- ja Lounais-Suomessa pommitettiin Turku, Hanko, Tammisaarta, Pernajan seutuja, paria Pohjanlahden rannikkokaupunkeja sekä erästä sairaalaa. Pohjois-Suomessa pommitettiin Kuhmon kirkonkylää ja Nurmeksen seutuja useita kertoja. Tähänastisten tietojen mukaan on pommituksissa kuollut noin 30 ja haavoittunut noin 50 siviilihenkilöä. Omat ilmavoimamme suorittivat tuloksellisia torjuntia, tiedustelu- ja pommituslentoja, jolloin m.m. pommitettiin erästä satamaa ja siellä olevia aluksia, vihollisen auto-kurmastoja ja majapaikkoja sekä erästä rautatieasemia.

Tähänastisten tietojen mukaan ampuivat hävittäjäme ja it.joukkomme alas 21 vihollisen lentokonetta. Omat tappiomme yksi alasammuttu kone.

Päämajan tilannetiedotus 31. 1. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella torjuivat joukkomme 30. 1. vihollisen hyökkäyksen Taipaleella. Taistelussa menetti vihollinen noin 60 miestä kaatuneina. Laatokan koillispuolella hyökkäsi vihollinen jälleen useissa kohdissa asemiamme vastaan, mutta lyötiin kaikkialla takaisin. Yhteensä 9 hyökkäysvaunua tuhottiin. Muualla maarintaman osilla tykistöä ja partioitointia.

Merivoimat:

Meririntamilla ei erikoista.

lark 5:llä sivulla

Saksalaiset lentokoneet

tehneet hyökkäyksen Englannin rannikolle.

Saattolaivain tykistö ja hävittäjät karkoittivat viholliskoneet.

Lontoo, 31. 1. (STT) Asiantuntijavaltuutetun mukaan ilmoitetaan, että kokonaista 20 saksalaista lentokonetta osallistui tiistaina ilmapommituksiin, jotka suoritettiin Aberdeenistä Kentin rannikolle saakka. Koneet tekivät hyökkäyksiä kauppa-alueita sekä erästä majakkalaitos vastaan. Muutamasta näistä kauppa-alueista olivat saattueissa ja saattolaivat karkoittivat saksalaiset koneet ilmapommitus- ja hävittäjävoimien avulla. Alasammuttu saksalainen kone oli Heinkel-kone, joka teki hyökkäyksen erästä kalastaja-alueesta vastaan North-Humberlandin rannikolla. Kaksi brittiläistä hävittäjää hyökkäsi sen ja erään toisen Heinkel-koneen kmpuun ja seurauksena oli, että yllämainittu kone syöksyi mereen. Niinikäin ilmoitetaan, että muuan toinen saksalainen pommituskone, joka teki hyökkäyksen kauppa-alueita vastaan Skotlannin rannikolla, pakeni sen jälkeen, kun siihen kalkesta päättäneen oli osunut ammus.

Italialainen määritelmä ryssistä.

Ryssät eivät ole miehiä, vaan yksinkertaisesti ihmisalasta, telotusplatoonoin soveltuva.

Rooma, 31. 1. (STT) Italian sanomalehdistä kirjoitetaan voimakkaasti Neuvostoliiton sanomalehdistä hyökkäyksen johdosta, Telegraf-lehti torjui Pravdassa esitetty Italian armeijan solvaukset ja kirjoittaa: „Mikäli kannattaa soveltaa meitä, kun me olemme niiden italialaisten vapasehdoisten maanmiehiä, jotka Espanjassa niin useasti ajoivat venäläiset sotilait pakosalle. Ei ole mitään syytä tulla solvatuksi, sillä joistakin asiasta loukkaantuminen merkitsee sitä, että se otetaan vakavasti, eikä Pravdan venäläisiä ole otettava vakavasti kannalta. He eivät ole miehiä, niinkuin me, vaan yksinkertaisesti ihmisalasta, telotusplatoonoin soveltuva sekä soveltuva karkoittettaviksi ja takapuolliin potkittaviksi.“

Sveitsissä kerätty

Suomen hyväksi 1 milj. Sveitsin frangia.

Bern, 31. 1. (STT) Sveitsissä on kansalliskeräys Suomen hyväksi tähän mennessä tuottanut 1 milj. Sveitsin frangia.

Televisionin

voittokulku.

New York, 31. 1. (STT) Tähän asti annettiin tieto keksinnöstä, jota asiantuntijat pitivät huomattavimpana kehityksen tuloksena radiofoniseen siirron alalla monessa vuoteen. Uusi keksintö tekee mahdolliseksi televisionin kantavuuden lisäämistä 80 km:stä 1.600 km:in releasemien avulla.

Hiihtopartio vaaran laella. Taustalla Kauko-Karjalas.

Raateen loistava voitto huomattavimman toisen sotakuukauden tapahtumista.

Tammikuun kovimmat taistelut on kuitenkin käyty Laatokan koillispuolella.

Ilmavoimaimme toiminta yhä menestyksellisempää. — Tähän mennessä ammuttu alas 287 lentokonetta.

Ensimäinen sotakuukausi päättyi taisteluvoimien loistavaan voittoon, joka saavutettiin Suomussalmella Kiantejärven länsipuolella edennyt venäläistä 163. divisioonaa vastaan. Kaksi viikkoa kestäneiden raivokkaiden taistelujen jälkeen vihollisen divisioonaa lyötiin hajalle ja sen jäännökset alkoivat vetäytyä Junturantaan kohti. Vihollinen jätti jälkeensä huomattavan sotasaaliin. Kiantejärven voittoakaan taistelun mainitit eivät olleet ehtineet vielä maailmalla valmentua, kun tuli tietoa uudesta loistavasta voitosta, jolla aloitimme toisen sotakuukauden. Tällä kertaa oli vihollisen 44. divisioonan vuoro. Divisioona, jota oli pidetty vallojajoukkona, oli edennyt Suomussalmelle Raateen suunnassa, jossa se oli sijottunut Raateen tielle. Divisioonan tarkoitus oli ilmeisesti täydentää 163. divisioonan työ ja se oli siinä tarkoituksessa edennyt toista suuntaan Suomussalmen kohti. Divisioonan ei kuitenkaan koskaan saavuttanut tätä päämääräänsä. Sen matkan pääkohti Raateen tiellä, jossa suomalaiset joukot sen tuhosi perusteellisesti. Divisioonasta jäi paikalle suunnaton määrä kaatuneita ja joukkomme ottivat lisäksi runsaasti loistatuhattia vankia. Se sotasaaliinmäärä, joka tässä tuhoamistalustuksessa jäi jäljelle, puolestaan osoittaa vihollisen varustusten täydellisyttä. Suunnaton sotasaaliista on jo aikaisemmin selostettu päämajan tiedonannossa. Sotasaaliin joukossa oli propagandavälineitä, joita vihollinen oli kuljettanut suuret määrät mukanaan. Elokuva-autot, propagandajulistukset, Neuvostoliiton mainostettujen johtomiesten jättäjäkokoiset koreaanilaiset kuvat, joita ilmeisesti oli tarkoitettu pykityttävä valloitetuille alueille

perustettaville „punaurkille“, puhuu selvää kieltä siitä varmuudesta, jolla 44. divisioonan oli määrä voittoaasti edetä maamme alueelle. 44. divisioonan tuhoaminen merkitsee Suomussalmen Raateen suunnan puhdistamista vihollisesta. Omat joukkomme saavuttivat voitokkaan rajan ja vihollinen oli työtty ja neljänellä suunnalla rajan taakse omalle puolelleen.

Lapsia ja muualla paholaisena

oli vihollisen työntäminen taaksepäin alkanut jo joulukuussa. Petaamossa ja Sallan suunnalla edenneet viholliset on pysäytetty ja ryhdytty menestyksellisesti tunkeamaan niitä lähtökohdissa. Sallan suunnalla on tammikuun aikana käyty osittain kovimmat taistelut, joiden tuloksena on ollut vihollisen työntäminen puolisata kilometriä taaksepäin. Petaamossa, saamoinkuin Sallan suunnalla on sotatoiminta kovan talven keskellä pääasiassa partioitointia. Meidän hiihto- ja ampumataitotiset partiomme eivät ole antaneet viholliselle rauhaa jatkuvasti häiritsemällä sen joukkojen liikuntaa ja huoltoyhteyksiä.

Suomussalmella etelään Liekan suunnassa sirttyvät taistelut ja joulukuun aikana Venäjän puolelle.

igonne vihollinen oli rungettu. Mitään „suuria tapahtumia“ ei tällä suunnalla ole viime aikoina tapahtunut. Sallan ja partioitointia ollut sitä tehokkampa.

Toivajärven ja Agjärven ankarien ja meillä voittokkaiden taistelujen tuloksena oli, kuten muistetaan, että suunnassa edenneen vihollisen ajkkaimeen vierin tappioksi takaisin. Taistelut sirttyivät sitten Agjärven Alliojoelle, jossa koko tammikuun ajan on kiihkeästi taisteltu. Vihollinen on siellä varsinkin kuun loppupuolella tehnyt ankaria hyökkäyksiä, jotka kuitenkin kaikki on menestyksellisesti torjuttu.

Tammikuun kovimmat taistelut on kummitkin käyty Laatokan koillispuolella.

Lomolan suunnassa ne ovat keskeytyneet Kollanjoelle, joka on ollut monien vertien kahakoiden näyttämöksi. Tammikuun kolmannen viikon lopulla käyti vihollinen osin, paikalle toistatut. Jatk. 5:llä siv.

Venäjän tappion seuraukset

uloittuvat myöskin maailman poliittikkaan ja suurvaltatoistaan.

Suomen avustustoiminta, jota on edelleen tehostettava, on jo antanut merkittäviä tuloksia.

Tukholma, 31. 1. (STT) Otsakkeella „Kahden kuukauden kuluttua“ kirjoittaa Dagens Nyheter keskiviikkon johtavassa kirjoituksessaan: „Kommuunistista suurvaltata kohdenneilla vastoinkeimillä ei ole pelkästään moraalinen sisältö, vaan ulottuvat seuraukset myöskin maailman poliittikkaan ja suurvaltatoistaan. Suomi on omiin voimiinsa taistellut itäiseen edullisemman aseman kuin sillä oli sotaa aloitettaessa, mutta useissa tarkeissa suhteissa Suomi on avun tarpeessa. Ihahduttavaa kylläkin, voidaan jo nyt väittää, että Suomen avustustoiminta on antanut merkittäviä tuloksia. Yhtä ja toista on jo selvillä, paljon enemmän on odotettavissa. Minkä laajuuden tämä avustustoiminta eri aloilla saa ja mihin se kohdistuu, ei voida lähemmin sanoa, mutta määrättyjä jälkiä siitä on havaittavissa jo sotaraporteissa. Avustamiseen valmiit suurvaltat ovat avustamiskeskustelujen pääpalnon sijoittaneet lentotaseeseen. Myöskin puhtaasti siviilitarpeita koskevan Suomen avustami-

sen rahallinen puoli on kuitenkin yleisä jatkuvasti epäselvä. Ruotsin suuri yleisö, joka on vakautettu siitä, että me puolestamme teemme kaiken, mikä on meidän valloissamme tukeksomme Suomea taloudellisesti niin suureen kuin välillisesti, toivoo mitään syvimmän, että Yhdysvallat toteuttavat ne suuret odotukset, joita sille tahtolle on kaikkien vapautta ja rauhan rakastavien kansojen taholta kiinnitetty presidentti Rooseveltin aloitte ja lausuntojen pohjalta Suomen kriisin eri vaiheissa. Pohjoismaiset kansat ovat antaneet apuaan niissä muodoissa, joita ne ovat pitäneet sopivimpina, tuottavimpina ja tehokkaimpina. Ne ovat liittineet jokaisen samanlaisen avustamistahdon ilmauksesta ei vain sanoissa, mutta myöskin teoissa muiden kansakuntien tahtoa. Niiden lämpimän tivo on, että kansainvälinen Suomen apu pian saavuttaisi suuret mittasuhteet ja osoittautuisi turvaavaksi tekijäksi Suomen vapautustalustuksessa.

Kirjailija Artturi Liemonen haastattelee rintamasotureita, oikealla näyttelijä Eino Kaipainen.